

NIOU NIEUWS

PUBLICATIE VAN DE STICHTING COMITE MAASTRICHT - NIOU

JAARGANG 28 NUMMER 1

AUGUSTUS 2017

INTERNATIONALE DAG VAN DE STRIJD TEGEN VERWOESTIJNING EN DROOGTE 2017 GEHOUDEN IN BURKINA FASO

'Onze aarde, ons huis, onze toekomst', dat is de titel van de internationale dag van de strijd tegen verwoestijning en droogte 2017, zoals elk jaar gehouden op 17 juni. Het thema dit jaar was: landdegradatie en migratie. De officiële manifestaties vonden dit jaar plaats in Burkina Faso, dat, net als de meeste van zijn buurlanden lijdt onder de verwoestijning. Meer dan 400 internationale en lokale deelnemers waren aanwezig op het symposium waaronder verschillende presidenten, ministers, vertegenwoordigers van de kerken en ngo's.

Staatshoofden en ministers vertegenwoordigd op de internationale dag tegen verwoestijning in Burkina Faso, juni 2017

Verwoestijning wordt voor een deel veroorzaakt door klimaatverandering, maar ook door menselijke activiteiten. Bijna overal groeit de bevolking, maar de manier waarop het land gebruikt wordt om aan de toenemende vraag te voldoen verandert niet voldoende. Burkina Faso heeft zich als doel gesteld te komen tot een 'neutralité sur la dégradation des terres', dus het minimaliseren van de degradatie en het herstellen van land dat al gedegradeerd is. Maar hoe kunnen die gronden hersteld worden? Dat was een van de onderwerpen die tijdens het symposium in Ouagadougou aan de orde zijn gesteld. De volgende oplossingen

werden naar voren gebracht:

- Planten van bomen, kale gronden laten begroeien en agroforesterie (het combineren van landbouw met aanplant van bomen) zijn de belangrijkste activiteiten om uit te voeren. Door het planten van bomen die aangepast zijn aan het klimaat, in combinatie met de jaarlijkse gewassen, wordt wind- en watererosie voorkomen en verbetert de kwaliteit van het land.
- Betere koppeling van veeteelt en landbouw, door gebruik te maken van de mest van het vee.
- Tenslotte zijn er biotechnologische maatregelen die toegepast kunnen worden (zoals gewasverbetering).

Resultaat van het symposium was een 'Call for Action' om de drie onderling verbonden uitdagingen aan te pakken, ook wel het 3S initiatief genoemd: Sustainability, Stability, Security. Deze 'Call for Action' werd ondersteund door de presidenten van Burkina Faso, Mali en Niger in een gezamenlijke verklaring tijdens de slotceremonie.

(naar: <http://www.rfi.fr/science/20170616-journee-mondiale-desertification-secheresse-burkina-faso>)

PLANBUREAU VOOR DE LEEFOMGEVING: AARDBODEM VALT TEN PROOI AAN DROOGTE EN UITPUTTING

Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) kreeg van de VN de opdracht om wereldwijd in kaart te brengen hoe de aardbodem zich ontwikkelt. Het vijf jaar durende onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van de UNCCD, de VN-conventie die verwoestijning en achteruitgang van land (landdegradatie) wereldwijd moet tegengaan. De resultaten van het onderzoek die deze maand gepubliceerd zijn, zijn weinig bemoedigend.

En, hoe ziet de aarde er dan over pakweg dertig jaar uit? In het kort: de vraag naar land zal stijgen, terwijl de kwaliteit ervan waarschijnlijk juist achteruit zal gaan. Landdegradatie, blijkt uit het onderzoek, is wereldwijd een probleem. De grootste moeilijkheden voorziet het PBL in de toekomst in regio's die nu al kwetsbaar zijn vanwege droogte: gebieden in Afrika ten

zuiden van de Sahara, Noord-Afrika, het Midden-Oosten en Zuid-Azië.

Wat deze problemen extra urgent maakt, is dat volgens PBL-berekeningen de bevolking juist in deze kwetsbare, droge gebieden naar verwachting twee keer sneller groeit dan in de rest van de wereld. Miljoenen mensen hebben het land van hun voorouders verlaten en zijn naar stedelijke gebieden geëmigreerd. Landdegradatie kan gezien worden als versterking van het probleem. In het rapport benadrukt het PBL het belang van 'landmanagement' door overheden instituties en boeren. Goed landbeheer kan de effecten van klimaatverandering misschien wel deels opvangen.

(uit: <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/08/04/aardbodem-valt-ten-prooi-aan-droogte-en-uitputting-12377972-a1568995>).

NIEUWE AMBASSADEUR VAN BURKINA FASO

Tijdens de landelijke dag van het BF platform presenteerde de nieuwe ambassadeur, Mme. Jacqueline Zaba/Nikiéma zich met een toespraak over de democratische vernieuwing in Burkina Faso, het economisch herstel en de missie van de ambassade. De ambassade bevindt zich in Brussel, maar beslaat behalve België ook Nederland.

(zie voor een samenvatting van haar toespraak:

http://www.burkinafasoplatform.nl/site/files/2214/9401/2967/LD20017_Samenvatting_toespraak_ambassadeur.pdf en <http://lefaso.net/spip.php?article76867>).

LANDELIJKE DAG BURKINA FASO PLATFORM – EEN VERSLAG

Het Burkina Faso platform (zie artikel elders op deze pagina) organiseerde in april de zesde editie van de landelijke Burkina Faso platform dag in Nijkerk. Het CMN was hierbij met twee leden aanwezig.

De dag begon met een plenair programma in de ochtend. Martin van der Linde schetste de huidige sociaaleconomische situatie. Martin was mede-auteur van het IOB-rapport "Impact of Ending Aid - Burkina Faso country study".

Sara Kinsbergen presenteerde haar onderzoek naar Particuliere Initiatieven (PI's) onder de titel: betrokkenheid, bevoegdheid en de weerbarstige praktijk.

Prof. Han van Dijk hield ons een spiegel voor tijdens zijn presentatie met de titel: Begrijpen we de situatie waarin onze partners functioneren? In de presentatie van Stefan Meershoek en Paul Kleene, getiteld: 'Ons werk – gezien vanuit Burkina Faso' werd o.a. gepleit voor meer uitwisseling tussen jonge Nederlanders en jonge Burkinabés.

Na de lunch presenteerde de nieuwe ambassadeur van Burkina

Faso zich, gevolgd door twee workshoprondes. De informatieve en boeiende dag werd afgesloten met een maaltijd en borrel in Afrikaanse muzikale ambiance.

HET BURKINA FASO PLATFORM

Bijna alle Nederlandse organisaties die in Burkina Faso werken zijn aangesloten bij het Burkina Faso Platform. De Nederlandse Ambassade in Burkina Faso constateerde tien jaar geleden dat tal van initiatieven zich inzetten voor ontwikkelingssamenwerking in het Afrikaanse land. 'Die moeten we eens bij elkaar brengen'. Kort daarna organiseerde de ambassade een eerste ontmoeting, wat resulteerde in de oprichting van het Burkina Faso platform.

Kennis en ervaringen uitwisselen is het hoofddoel van het landelijke platform. Daarnaast oefent het Burkina Faso Platform zo nodig politieke druk uit. In 2010 besloot Nederland de partnerlandstatus van Burkina Faso te beëindigen en de Nederlandse ambassade daar te sluiten. Het Platform was geschokt en kwam meteen in actie. Onlangs verscheen een kritisch evaluatierapport over het vertrek van Nederland uit Burkina Faso. "Naar aanleiding van dat rapport hebben we opnieuw een brief opgesteld voor de Tweede Kamer, waarin we pleiten voor een herziening van het besluit dat in 2010 is gemaakt. We hebben een reactie gekregen van minister Ploumen, waarin ze bekend maakt dat het besluit wordt doorgeschoven naar een volgend kabinet", vertelt voorzitter Cees Boekelo. (naar: <https://www.oneworld.nl/werelddoeners/zo-wisselt-het-burkina-faso-platform-kennis-en-ervaringen-uit>).

COLOFON

REDACTIE-ADRES:

Batterijstraat 9 B
6211 SE Maastricht
TEL.: 043 - 321 25 72
info@maastrichtniou.nl
www.maaastrichtniou.nl
Facebook:
@maastrichtniou

VORMGEVING:

Egide Rutten
Graphic designer

STICHTING COMITÉ MAASTRICHT - NIOU

BANKRELATIES:
NL39 INGB 0000 5073 07
NL57 SNSB 0858 8899 00

“GROEN VOOR BURKINA FASO”

In dit Niou Nieuws is te lezen hoe onze projecten verlopen en welke plannen er zijn in Burkina Faso. Mocht u geïnteresseerd zijn en ons willen steunen, dan zijn wij blij met elk bedrag dat u aan ons overmaakt.

Alvast namens de Burkinabé bedankt: Barka!

WILT U ONS STEUNEN?

T.n.v. Stichting Comité Maastricht-Niou te Maastricht

ING Bank IBAN: NL39 INGB 0000 5073 07

SNS Bank IBAN: NL57 SNSB 0858 8899 00

PROJECT SALOGO VAN START

Het Comité heeft in mei groen licht gegeven voor het project Salogo. De eerste betaling voor het project is overgemaakt zodat met de uitvoering van het project gestart kan worden.

Het project Salogo maakt deel uit van een grote projectaanvraag uit 2013. Dit was een gezamenlijke aanvraag uit de provincie Ganzourgou, van de drie departementen Méguet, Salogo en Kogo. Het project 'Integraal programma voor de bestrijding van de degradatie van bossen' is een samenwerking van de lokale bevolking, de A.S.D.C (onze partnerorganisatie in Burkina Faso) en vertegenwoordigers van de gemeenten. Door de grootte van het project is destijds besloten om het project te splitsen in 3 stukken. Salogo is het derde en laatste onderdeel. De projecten Méguet en Kogo zijn in 2014 en 2015 gestart en inmiddels gereed.

Het project is in het Niuu Nieuws al eerder besproken, maar toch hier nog een korte samenvatting van de achtergrond van het project. De dorpen zijn zich bewust van de toenemende druk op het gebruik van de grond en de degradatie van de natuurlijke omgeving. Door de verantwoordelijkheid voor de lokale ontwikkeling zijn de gemeenten direct betrokken bij de ontwikkelingen op bos- en landbouwgebied. De opbrengsten uit de land- en bosbouw zijn de belangrijkste inkomstenbronnen voor de gemeente.

Het bosbeheer is daarmee een taak van de gemeente. Er speelt een aantal problemen bij het bosbeheer. De bossen zijn sterk afgenomen in grootte door de enorme, niet gecontroleerde houtkap ten behoeve van de productie van houtskool. Daarbij spelen eigendomsrechten een rol. Daarnaast leiden intensieve landbouw en veeteelt tot overexploitatie van de gronden, wat uitputting van de grond als gevolg heeft. En daarmee kan leiden tot verwoestijning. In de afgelopen jaren zijn de landrechten in Burkina Faso vastgelegd, zodat de gemeenten beleid kunnen ontwikkelen.

Verbeterd beleid en regelgeving, waaronder het ontwikkelen van een bestemmingsplan waarin het bos duidelijk beschreven is, zal moeten leiden tot

- een goede samenwerking van alle gebruikers en
- het voorkomen van conflicten over de toegang en het gebruik van natuurlijke hulpbronnen
- voorzien in een herstel van het bos ten gunste van de levensbehoeften van de bevolking
- bijdragen aan de lokale ontwikkeling
- aanzetten tot ontwikkelingen in verduurzaming van landbouw en veeteelt.

Het project Salogo omvat een groentetuin, 5 hectare herbebossing en herinrichting van bossen (waaronder de aanleg van brandgangen, onderhoud, omheining), het opzetten van twee boomkwekerijen en het opleiden van twee mensen. Voor de aanleg van de tuinen en het inrichten van de bossen is materiaal nodig als afrastering, gereedschap, zaden en planten.

“WIJ PLANTEN OOK BOMEN, MAAR IN AFRIKA”

Op 22 maart werd het 60-jarig jubileum van de nationale Boomfeestdag op grootse wijze in Maastricht gevierd. De keuze voor Maastricht als 'Boomfeestdag - Hoofdstad 2017' had onder meer te maken met de opening van de A2-tunnel en het grote project van de aanplant van de bomen voor de Groene Loper op het tunneldak van de nieuwe A2. Op deze dag zijn door meer dan 550 kinderen uit Maastricht meer dan 150 bomen geplant. Bij de Boomfeestdag werd ook aandacht besteed aan het 25-jarig jubileum van het Verdrag van Maastricht. Ambassadeurs en consuls uit 28 landen waren aanwezig voor het planten van bomen, een actie die symbool staat voor de verbintenis tussen de landen.

Tijdens deze dag was er in de Onze-Lieve-Vrouw-van-Lourdeskerk een binnenprogramma. De officiële start van de Boomfeestdag 2017 vond plaats in een bomvolle kerk in aanwezigheid van heel veel kinderen. Daarna volgde het Kinder-Bomendebat en de Bomenmusical 'De Klagende Klankentapper'. In het Trefcentrum Wittevrouwenveld was de informatieve GroenMarkt, waar ook het Comité Maastricht-Niou aanwezig was. In korte tijd hebben we heel veel schoolkinderen verteld dat ook wij bomen planten, in Afrika. En gevraagd of ze daar aan mee willen helpen. We hebben niet direct nieuwe donateurs in kunnen schrijven, maar we hebben wellicht wel een zaadje kunnen planten.

VERWOESTIJNING

Verwoestijning is de degradatie van land in droge en semi-droge gebieden en wordt veroorzaakt door menselijke activiteiten en klimaatschommelingen. Verwoestijning verwijst niet naar uitbreiding van bestaande woestijnen. Het komt voor omdat dryland ecosystemen, waaruit een derde van het landoppervlak van onze aarde bestaat, extreem kwetsbaar zijn voor overexploitatie en verkeerd landgebruik. Armoede, politieke instabiliteit, ontbossing, overbeweiding en slechte irrigatiepraktijken kunnen de productiviteit van het land ondermijnen. De gevolgen zijn desastreus: armoede, hongersnood en uiteindelijk een uittocht naar betere gebieden: migratie. (naar: <http://www.un.org/en/events/desertificationday/>)

LIOF'S MOOISTE VOOR BURKINA FASO

Tropisch warm was het op zondag 11 juni, de dag van 'Maastrichts Mooiste', hét hardloopevenement van Maastricht. Temperaturen die in Burkina Faso gewoon zijn, maar eigenlijk te warm voor een hardloophwedstrijd in Nederland. Toch stond het team van LIOF de spieren los te springen in het startvak voor de 5 en 10 kilometer, gehuld in gele LIOF-shirts met op de achterkant het logo van het CMN. Ons Comité was dit jaar namelijk als sponsordoel gekozen door LIOF. Lopers en organisatie hebben daarbij het prachtige bedrag van 2.500 euro bij elkaar gebracht. Wij danken de lopers die zich voor het Comité Maastricht-Niou in het zweet gelopen hebben en LIOF die dit bedrag heeft aangevuld. Een heel hartelijk dank: Barka!

EL DUNYA

De jaarlijks terugkerende mondiale en duurzame markt El Dunya was op 25 mei 2017 weer te vinden in het Stadspark in Maastricht. Dit jaar bestond de markt opnieuw uit zo'n 40 kraamen waar je heerlijk kon rondkijken, luisteren, proeven en producten kopen. Het Comité Maastricht-Niou had zich dit jaar toegespitst op het 'proeven'. Van veel producten die in Burkina Faso worden verbouwd hadden we een gedroogd of verwerkt product in de kraam. Dat was weer eens wat anders dan flyers en folders uitdelen. Het leverde weer interessante gesprekken op. We bleken zelfs 'super food' in onze kraam te hebben liggen, zoals moringa-poeder en zaden van de Baobab!

